

Minifakta om sköldpaddor

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Det finns en mängd olika sköldpaddor. Vissa är stora och vissa är små. Några lever på land och andra lever i havet. En del äter bara växter och andra äter även små djur. Det som alla sköldpaddor har gemensamt är att de har ett skyddande skal. Det skyddande skalet hjälper många sköldpaddor till ett långt liv.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll. (SV åk 1–3)
- Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer. (SV åk 1–3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå ord och elevnära texter. (SV åk 1–3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter, till exempel meddelanden. (SV åk 1–3)
- Kommunikation för olika syften. Lyssna, svara, fråga, berätta samt uttrycka önskemål och känslor. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.
- Tala och samtala i olika sammanhang.

ORD ATT FÖRKLARA

täcker

kläcks

fiender

hot

kackla

släta

ARKET RUNT

- I denna kooperativa övning som heter "Arket runt" får eleverna återge vad de har lärt sig.
- Eleverna ska sitta i grupper om fyra.
- Kopiera bilderna nedan och klistra in dem högst upp på ett papper. Klistra in en bild per papper.
- Eleverna i gruppen får var sitt papper med en bild och en bestämd tid (cirka 2–3 minuter) på sig att återge vad de har lärt sig som passar till bilden.
- När tiden är slut låter man papperna rotera i gruppen. Eleverna får en chans att läsa vad kompisarna i gruppen har skrivit och också komplettera med egna inslag. Papperna ska rotera tills alla i gruppen har fått läsa och skriva på alla papper.
- Som avslutning kan man hänga upp gruppernas papper och låta de olika grupperna gå runt och läsa vad de andra grupperna har skrivit.

SORTERA SANT ELLER FALSKT

Dela ut ett rött och ett grönt papper till varje par/grupp. Kopiera påståendena nedan. Låt eleverna klippa ut påståendena, diskutera samt lägga dem på det gröna papperet om de är sanna eller det röda papperet om de är falska. Avsluta övningen med en gemensam diskussion.

Sköldpaddor byter skal.

Sköldpaddan lägger ägg.

Sköldpaddor lever bara i havet.

Den största sköldpaddan kan bli över 2 meter lång.

Sköldpaddor kan göra roliga ljud.

Den minsta sköldpaddan är cirka 30 cm lång.

En del sköldpaddor äter bara växter.

Sköldpaddor blir inte så gamla.

Sköldpaddans skal fungerar som ett skydd.

Plast är farligt för sköldpaddor.

HARRIET OCH CHARLES

Lyssna på del 1 i berättelsen om sköldpaddan Harriet och Charles Darwin. Berättelsen hittar ni på www.urplay.se.

När ni har lyssnat får eleverna var sitt arbetsblad. De ska läsa och ringa in ett av tre svarsalternativ till varje mening.

Eleverna kan arbeta enskilt eller i par. Sedan kan ni avsluta med att läsa upp och diskutera svaren i hela klassen.

Eleverna får även visa sina "inre bilder" som de fick när de hörde berättelsen.

HARRIET OCH CHARLES

1. Harriet var en ...

jättepanda.

jättesköldpadda.

jättebläckfisk.

2. Hon blev nästan ...

2 år gammal.

20 år gammal.

200 år gammal.

3. Hon började sitt liv som ägg på Galapagosöarna i ...

Stilla havet.

Atlanten.

Medelhavet.

4. En dag kom det ett skepp som rest världen runt. Hennes nya husse fanns ombord och han tog med henne till ...

Estland.

England.

Egypten.

5. Charles var ... när han räddade Harriet från att bli soppa.

26 år

28 år

36 år

6. Charles kallade henne för Harry för att han trodde att hon var ...

en hane.

en hona.

könlös.

7. **Charles studerade djur, natur och stenar. Han hade en idé som han senare blev berömd för när han ...**

berättade i tv.

skrev en bok.

målade en tavla.

8. **När Charles åkte med forskningsfartyget Beagle skrev han dagbok till vad han såg. Han funderade över hur djur var ... med varandra.**

släkt

kompisar

ovänner

9. **När de kom till England hade inte Charles så mycket tid över för sköldpaddorna, så snart fick Harriet resa vidare till ...**

Argentina.

Albanien.

Australien.

10. **När Harriet (Harry) var 120 år och man hade försökt hitta en fru till henne så började man undra om hon egentligen var en ...**

hane.

hona.

sköldpadda.

11. **Vilka inre bilder fick du när du hörde berättelsen?**

FACIT

Läsförståelse

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vad har sköldpaddan på ryggen?
Sköldpaddan har ett skal på ryggen.
2. Hur gammal är sköldpaddan Jonathan?
Jonathan är över 180 år gammal.
3. Hur liten är den minsta sköldpaddan?
Den minsta sköldpaddan är 8 cm lång.
4. Vilka fiender har sköldpaddan på land?
På land är hundar, rävar och fåglar fiender till sköldpaddan.
5. Varför har sköldpaddor som lever i vatten släta skal?
De har släta skal för att kunna simma snabbare.
6. Hur länge sitter sköldpaddans skal kvar?
Det sitter kvar hela livet.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

7. På vilket sätt är sköldpaddans skal bra?
Skalet skyddar sköldpaddan och den kan gömma sig inuti det om den blir rädd.
8. Hur luras sköldpaddan?
Den luras när den gräver ner sina ägg. Den gör flera hål, vilket gör det svårare för andra djur att hitta äggen.
9. Varför är människan fiende till sköldpaddan?
Människan kastar plast och skräp i havet. Det är ett hot mot sköldpaddor.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

10. Varför kan sköldpaddor bli så gamla? Vad tror du?
Eget svar.